

TOIMENPIDEALOITE 89/2005 vp

Energiayhtiöille päästökaupasta syntyneiden voittojen verottaminen

Eduskunnalle

Tämä aloite on osa Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Windfall-voitoilla tarkoitetaan energiayhtiöiden ansiotta päästökaupan takia saamaa voittoa. Voitto kertyy siitä, että päästökauppa nostaa sähkön hintaa sähkömarkkinoilla huomattavasti tuotantokustannuksia enemmän. Ylimääräisiä voittoja kertyy erityisesti vesi- ja ydinvoiman tuottajille.

Windfall-voittojen maksajiksi joutuvat kaikki markkinoilta sähköä ostavat toimijat kohonneen sähkön hinnan kautta. Teollisuudessa maksamaan joutuu erityisesti ostosähkön varassa oleva metalliteollisuus. Asumiseen, kiinteistöihin ja maatalouteen kohdistuvat lisäkulut olisivat jo 10 euron päästöoikeuden hinnalla suunnilleen 150 miljoonaa euroa vuodessa.

Osa Windfall-voitoista palautuu valtiolle energiayritysten verotuksen kautta. Valtaosa voitoista päättyy kuitenkin poliittisten päätösten synnyttämänä ansiottomana tulonsiirtona kuluttajilta energiayhtiöille. Siksi on perusteltua pyrkiä järjestelmään, jossa voittoja syntyy mahdollisimman vähän ja entistä suurempi osa voitoista palautuu valtiolle.

Windfall-voittojen verottamiseksi voitaisiin säätää erillisvero, joka pohjautuu energiayhtiöil-

le kertyvän voiton suuruuden arviointiin. Vero koskisi vain voimaloita, joiden investointipäätös tehtiin ennen tietoa päästökaupasta. Sen ulkopuolelle jätettäisiin pienvoimalat ja metsähake, tuulivoima, pienvesivoima ja muut uudet uusiutuvat energianlähteet.

Windfall-verolla voitaisiin nykyisillä päästöoikeuksien hinnoilla tuottaa varovaisesti arvioidenkin 270 miljoonaa euroa vuodessa. Summassa on otettu huomioon veron peittoa koskevat rajoitukset ja se, että osa Windfall-voitoista palautuu valtiolle ilman erillistä veroakin.

Osa veron tuotosta tulisi kohdistaa takaisin energiasektorille. Vihreät esittävätkin uusiutuvien energianlähteiden ja energiansäästön investointituen kolminkertaistamista, merkittävää lisäsatsausta energiateknologian tutkimukseen ja kehitykseen sekä huomattavaa tukea pientalojen siirtymisessä kestäviin energiaratkaisuihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Windfall-voittojen verottamiseksi siten, että osa tuotosta suunnataan takaisin energiasektorille uusiutuvien energianlähteiden ja energiansäästön edistämiseen.

TPA 89/2005 vp — Oras Tynkkynen /vihr ym.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2005

Oras Tynkkynen /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Janina Andersson /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Ulla Anttila /vihr
Jyrki Kasvi /vihr

Tarja Cronberg /vihr
Tuija Brax /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Irina Krohn /vihr
Heidi Hautala /vihr